

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Katoliška popravkarska kovačnica.

Vsi čitatelji gotovo poznajo v Ljubljani tisto katoliško društvo, ki bi se mu reklo po domače »popravkarsko društvo«. Ker imajo naši časopisi različno gradivo, katero prinašajo, zgodi se prav pogosto, kakor čitatelji sami vedo, da napišemo o tem ali onem klerikalcu, kaj vse počne na katoliški podlagi.

Tako pišemo večkrat o kranjskem tehantu in njegovih »lepih« lastnostih, o kakšnem kapelanu »z birtahom«, o zaščitniku čistosti župniku Mezgu, o kapelanih Kos, Bešter in drugih takih ptičkih. Pisali smo kdaj tudi že o častikraji Lampetov, Štefetov, da, celo o njega prevzvišenosti dr. Žlindri smo natisnili že precej vrst. Kar smo pisali o teh in še drugih klerikalcih, vse to samo z namenom, da pokažemo ljudstvu, kakšni ljudje hočejo vladati čez vse na Slovenskem. Pokazati smo hoteli te ljudi v pravi luči, da vidi gorenjski kmet, kakšni »komedijanti« se mu ponujajo, da mu hočejo pomagati in mu rezati kruh. Pokazali smo mnoge duhovnike, kakšni božji namestniki so in kam bodo zapeljali tiste, ki jim vse verjamejo. Tudi o raznih klerikalnih društvih je »Gorenjec« pisal in dokazal, da kmeta ne bodo rešila ne konsumna društva, ne katoliška in druga društva. Odkrili smo, kakšne sleparije se gode po raznih posojilnicah in konzumihi.

In kar smo pisali in kar smo razkrivali, vse je bilo resnično. To pa je klerikalce začelo skrbeti, posebno še, ker so tako, kakor mi, pisali še drugi slovenski napredni listi. Ljudje so začeli mnogo brati in spoznali so mnogi, kam pelje klerikalna politika. Klerikalce je to še bolj skrbelo in jezilo, posebno, ker niso mogli utajiti različnih grdih dejanj, katere smo pokazali svetu. Večkrat nas je tožil ta ali oni klerikalec, ker smo pisali o njem, toda vselej smo bili mi oproščeni in klerikalec je šel z dolgim nosom nazaj v žlindrovo deželo. Na ta način tedaj ni šlo, da bi nas ugnali v kozji rog. Toda klerikalec je zvita buča, posebno ljubljanski klerikalci so svedrci v zvijačah,

ker imajo med seboj dr. Žlindro, katerega v vsaki zadregi razsvetli posebne vrste »sv. duh«. Napravili so ti zviti tiči v Ljubljani neko društvo, katero naj bi imelo samo ta namen, kar pišejo različni časopisi o klerikalcih slabega, da bi to društvo vse to popravljalo in se tožarilo s časopisi, ki ne drže s klerikalci. Neka postava je, ki se ji pravi: paragraf 19. tiskovnega zakona. S pomočjo te postave si lahko vsak pomaga, če piše kak časopis o njem kaj takega, kar mu ni všeč. Tako so tudi klerikalci s tem novim društvom začeli od kraja vse popravljati, kar so pisali časopisi slabega o njih. Popravljali pa so od kraja vse in za vsako reč pošiljali popravek, ki je vse zanikal: ni res, ni res. Par izglede: Znani mali urednik nekega lažnivega lista je bil obsojen zaradi častikraje na šest mesecev zapor. Mi smo to samo zapisali, za kar ga je sodnija obsodila, in mož nam je poslal popravek: »Ni res, da sem bil obsojen zaradi častikraje.« Tako predrzni so! Pisali smo o župniku Mezgu, kako je v Škofji Loki blastal po noči za dvema dekletama in strašil v neki gostilni. Imamo še sedaj pismen dokaz zato. Tisto ljubljansko katoliško »popravkarsko društvo« pa je pisalo za vse: »ni res, ni res«.

Tako je to društvo, da ima namen vsako resnično reč, če ni klerikalcem všeč, postaviti na laž. Potem pa pišejo, da je to društvo »za obrambo sv. vere in osebnosti«. Slabo bode vera branjena, če jo bodo branili taki postenjaki. To društvo se zdi klerikalcem tako važno, da pišejo, naj se somišljeniki (klerikalci) vpišejo v to društvo (plača se 10 K), »ker nobena žrtev ni tako potrebna kakor ta«. Klerikalcem se zdi to popravkarsko društvo bolj važno, kakor razne dijaške kuhinje, Ciril-Methodova družba i. t. d. Lansko leto, t. j. l. 1902 so pisali razni časopisi, med njimi tudi »Gorenjec« 2252 krat tako o klerikalcih, da jim ni bilo všeč, letos pa v štirih mesecih 787 krat. To vse bi bili radi popravili in rekli: ni res, ni res. Pa jim ni dišalo, ker potem bi še kaj več slišali. Zato so poslali samo 98 popravkov, tedaj izmed števila 2252 nevšečnih reči samo toliko! Pa še izmed teh 98 popravkov je bilo 38 zavrženih, ker niso bili prav spisani in niso mogli utajiti vsega. Tako je to »popravkarsko društvo«. Mi se ga ne bojimo nič, ker resnica bode zmaga, naj klerikalci ustanove sto in sto »popravkarskih društev«.

Zakaj so v Švici kmetje bogati.

Dalje . . .

V naslednjem priobčimo oceno knjige «Planinsko-gospodarsko potovanje štajarskih kmetovalcev v Švico» doslovno po «Gospodarskem glasniku», slovenskem glasilu c. kr. kmetijske družbe štajarske. Tajnik imenovane družbe, gosp. Juvan, piše naslednje:

«Kdor potuje, ve tudi kaj povedati,» pravi pregovor. To se je zopet pokazalo. Krasni so vspehi potovanja štajarskih kmetovalcev pod vodstvom dr. Pavla Schupplija na Švicarsko. Sli so s podporami države, dežele in dobrodelne štajarske hranilnice in so potovali 14 dni. Mogoče je bilo spoznati vse gospodarske naprave svobodnega švicarskega ljudstva. Jako dobra je zategadelj tudi knjiga, ki sta jo po naročilu štajarskega deželnega odbora spisala dr. Schuppli in Bischofberger. Tudi drugi kmetovalci, ki niso imeli prilike prepotovati lepo in dično Švico, posamejno iz imenovane knjige lahko mnogo kmetijsko-gospodarskih nauk. Nehote nas pri čitanju te knjige obhaja želja, da bi tudi sami pohiteli tja na Švicarsko in sami na svoje oči gledali to vzorno uravnano deželo. Knjiga je razdeljena na dva dela. V prvem delu opisuje Bischofberger jako mično vse potovanje, pri čemur opleta marsikaj za kmetovalca zanimivega, v drugem delu, ki je mnogo večji, podaja dr. Pavel Schuppli popoln opis kmetijsko-gospodarskih razmer na Švicarskem in še posebej o planinskem gospodarstvu. Tu ne moremo posneti kaj natančnejšega iz teh opisov potovanja in gospodarskih razmer. Svetovali bi pa, da bi naši kmetovalci darovali goldinar in si kupili dotično knjigo, ki bi jim bila lahko za nekak kazipot pri živinoreji, v mlekarstvu, pri hlevnih, gnojnih napravah in planinskem gospodarstvu ter v združnih zadevah. V knjigi se nahaja cela vrsta koristnih slik in načrtov kmetijskih poslopij. Način švicarskega gospodarstva prodira čedalje bolj tudi v naše kraje. Taki primeri posnemanja se nahajajo posebno na Gorenjem Štajarskem. Da se je tu kmetijsko gospodarstvo tako lepo razvilo in se tako naravi dežele prilagodilo, to je pač le mogoče bilo vsled tega, ker biva na Švicarskem svobodno, razumno, varčno in omike željno ljudstvo. «S svojimi rokami smo ustvarili to zemljo,» pravi pesnik Schiller o njih. Z mečem v roki in s svojo krvjo so si Švicarji priborili in varovali narodno prostost. Ravno ta prostost in reva dežele, ki je tretjina ni drugega kakor golo skalovje in hribovje,

to je prebivalce sililo, da so vedno premišljevali, kaj bi se dalo zboljšati in popraviti. da bi zemlja več nesla in bi se dalo živeti. Poleg boja za narodno prostost so Švicarji tudi z duhom skozi stoletja delovali in si tako ustvarili današnji švicarski raj, švicarsko blagostanje.

Blagonosni zimski nadaljevalni pouk traja do 18. leta in se konča šele z dovršeno skušnjo pri vojaških novincih in, če se tedaj ne posreči, se je treba v vojaških letih še naprej učiti. (Pri nas na Slovenskem pa ljudje le gledajo, kako bi mlade ljudi dobili iz šole!) Kmetijskih šol imajo v Švici v primeri z velikostjo dežele veliko število, in ravno tako preskušališč, da se ljudstvo lahko izobrazuje za kmetijsko gospodarstvo. V naših kmetijskih šolah je navadno le po en sam strokovni učitelj, na švicarskih kmetijskih šolah je takih učiteljev po 6 do 10. Državna vlada in kantoni (posamezni deli, kakor pri nas dežele) podpirajo te kmetijske šole za pospeševanje umnega kmetijstva vse drugače kakor pri nas, kjer se mečejo milijoni samo za puške in kanone in za vodna pota dvomljive vrednosti, ki bodo vsled nizkih voznih stroškov kmetijske pridelke še bolj v ceni znižala in uničila. Avstrija daje za podporo živinoreje 472.000 kron, mala Švica pa, ki je komaj obilno dvakrat toliko, kakor Štajarska, daje za isti namen 437.000 frankov (en frank blizu ena krona) na leto, ne glede na to, kar dajo še posamezni kantoni. Na Švicarskem se nič ne čuje o varstvu divjačine.

Konec . . .

V Kranju, 12. septembra.

Sklicanje deželnih zborov. Kranjski deželni zbor je sklican na dan 22. septembra. Tudi ostali deželni zbori razen tržaškega, dalmatinskega, goriskega in istrskega, so sklicani med 14. in 29. septembrom.

Ogrska kriza še vedno ni rešena. Cesar se je sicer zopet pripeljal v Budimpešto, da poskusi razrešiti zamotane razmere, a kakor pišejo listi dosedaj brezuspešno. Nastal je med krono in parlamentom razpor, ki se bo dal le iz težka poravnati. Cesar noče ničesar slišati o zahtevanih koncesijah. Opozicija misli, da bo grof Khuen razpustil državni zbor in razpisal nove volitve.

Nova zarota v Srbiji. Častniki, ki so nezadovoljni s sedanjimi razmerami, so že dlje časa pripravljali zaroto, toda prisli so jim na sled. Zaprlji so nad 30 častnikov. Kralj bo menda precej milo postopal proti zarotnikom ter jim naložil le majhne kazni.

PODLISTEK.

Desetletnica Vintgarja.

Iz Vintgarja.

Dne 26. avgusta zvečer se je zbralo nekaj domačinov in letoviščarjev v restavraciji v Vintgarju, da se pri kozarcu vina spomnijo desetletnice, odkar se je naredila in odprla skozi tesni, po katerih teče voda Radovina.

Zdravišče Bled z okolico še ni tako obiskovano kakor bi zaslužilo zbog svoje naravne lege in krasote. Vendar leto za leto prihaja vedno več tujcev v te kraje in gotovo bo tudi nova železnica pripomogla k večjemu obisku.

Potok Radovina izvira v Krmi pod Triglavom in teče skozi Radovniško dolino. Dober četrt ure pod vasjo Gorje teče skozi 2000 metrov dolgo sotesko (tesni), dela na konci tesni lep, nad 30 metrov visok slap, imenovan «Šum», in se kmalo na to izliva v Savo. Ta slap je bil Blejcem in letoviščarjem že zdavnaj znan in obiskovan. Tesni pa, skozi katere prigrmi in pridrvi Radovina, so bile do zadnjega časa vsakemu neznane, ker so bile nepristopne. Šele meseca februarja 1891 pri zelo majhni vodi sta poskusila župan Žumer iz Gorij in blejski fotograf Lergetporer ogledati si visoke navpične stene ob

vodi, jezove in pragove, čez katere drvi Radovina. Pot čez skale in bregove je bila nevarna in težavna in kmalo nista mogla naprej. Treba se je bilo vrniti in na drugem mestu poskusiti svojo srečo. Šla sta čez zmrznjeno vodo in naprej ob vodi. Ali kmalo se je bilo treba zopet obrniti, ker tesni so se zožile in voda je drla čez več pragov naprej. Malo soteske sta z velikim trudom videla, a bila sta že s tem zadovoljna. Fotograf je tudi napravil par slik, katere so na vsakega naredile ugoden utis. In Blejci so takoj sprevideli, kolikega pomena lahko postanejo tesni, ako se napravi pot ob vodi, za njihovo zdravje. Sestavil se je takoj odbor, kateri je imel skrbeti, da dobi potreben denar za novo pot skozi tesni. Za stavbenega voditelja je bil izvoljen župan Žumer. Ko so blejski letoviščarji darovali 349 K, se je takoj lotil dela. Kranjski deželni odbor in kranjska hranilnica sta dala podpore in veselice v Lujizini kopeli na Bledu so nesle toliko, da se je nabralo 1891. l. 1596 K, 1892. l. 1250 K, 1893 l. 1658 K, skupaj 4404 K. Troški so bili za par sto kron večji, ali to ni plašilo stavbenega voditelja, da je pogumno nadaljeval začeto delo. Dne 26. avgusta 1893 se je nova pot skozi tesni, katere smo krstili «Vintgar» (t. j. hrib na desnem bregu Radovine), slovesno odprli. Okoli 300 oseb se je udeležilo te slavnosti. Pri tej priliki se je odkrila spominska plošča na najlepšem kraju v soteski

Dogodki na Balkanu. Turki so napadli v Bejrutu kristjane ter pobili 30 oseb. Umrjen je tudi ameriški konzul Magleson. — Boji so bili pri Prilepu, pri Velesu v gorovju Ilia, kjer so vstasi prišli vojakom za hrbet in skoro vse pobili. Položaj med Bolgarijo in Turčijo postaja čimdalje bolj kritičen.

Tedenske politične vesti. Na Dunaju se je vršila mednarodna mirovna konferenca. — Državni zbor se menda ne skliče več letos, temveč šele meseca januarja. — Naš cesar pojde še letos obiskat angleškega kralja Edvarda.

Dopisi.

Iz Tržiča. Tržič, najlepši trg Kranjske, je nekako svet zase. Malokaj, kar se zgodi v Tržiču, pride v javnost in to je popolnoma umevno. Ljudstvo živi v še precej prijateljskem občevanju med seboj, da bi se pa pretresovale novice, zato pridni Tržičani nimajo časa. Kako neki! Od ranega jutra do poznega večera na delu, pehajoč se za vsakdanjim kruhom, preživijo svojo mladost Tržičani doma in tuji svet mu ni mar. Saj ga pa tudi prav nič ne pogreša. Med zelenimi hribi in nebotičnimi gorami čuti se Tržičan popolnoma srečnega in ob kozarcu vinčka, katerega si privošči ob nedeljah, pozabi na težave preteklega tedna in se veseli na delo prihodnjih dni. Tako živi od dne do dne, od meseca do meseca, od leta do leta, dokler ne pride bela žena ter ga spremi k zadnjemu počitku, gori k sv. Trojici. To je pa tudi vzrok, da smo živeli do novejšega časa Tržičani bolj pozabljeni. A napredek in omika našla sta tudi v naš trg svojo pot — pozno sicer, a ne prepozno. Probujena je bila od različnih rodoljubov narodna zavest med ljudstvom, ustanovila so se narodna društva i. t. d. S tem pa je zrastle tudi sovraštvo naših tujih in potujčenih sotržanov, ki so mislili, da je Tržič že popolnoma v njihovih rokah, in da je prava meja Koroske šele doli nekje pri Kranju. A motili ste se, prijatelji! Mi se vzbujamo in sedaj smo na pravi poti, da Vam iztrgamo naš Tržič iz Vaših grabežljivih rok. Mi smo se naveličali krivic, s katerimi ste nas bili Vi in vlada v obraz in odločno zahtevamo pravic, ki nam gredo po postavi. — Tržič šteje nekako 2100 prebivalcev. Od teh jih je 1900 slovenske narodnosti in le 200 jih odpade na vse druge narodnosti, katerih je pa precejšnje število renegatov. A nečuvno! Ogromna

— v Žumrovi galeriji — v slavo neutrudljivemu in nesebičnemu stavitelju z napisom: Gospodu Jakobu Žumru, stavbenemu voditelju soteske 1891—1893 hvaležno poklonil odbor.

Vsa pot skozi Vintgar pa še takrat ni bila dokončana. Pri zadnjem mostu je pot peljala navzgor v hrib in zopet doli proti žagam. Eno četrtino poti je bilo treba še dodelati. Ko je leta 1895 povodenj odnesla ta most in posebno, ker se je vedno večji primankljaj pokrnil z darovi in dohodki raznih veselice (tudi operni pevec Naval je napravil koncert na Bledu) je Žumer nadaljeval započeto delo in ga tudi srečno dovršil brez najmanjše nesreče, sebi v čast, Slovencem v ponos.

Poleg spominske plošče je vdelana v skalo skrinjica za prostovoljne darove, ki se porabijo za popravilo Vintgarja. Ti so vedno precejšnji, ker zima, sneg in plazovi napravijo v Vintgarju mnogo škode. Ob koncu Vintgarja pa stoji restavracija, ki skrbi za lačne in žejne izletnike.

V dokaz, kako znajo domačini in tujci-izletniki ceniti »Vintgar«, omenjam tiste besede, katere je zapisal dr. Valentin Foerster v »Planinskem Vestniku« l. 1901 na strani 99. Opisujoč tesni, skozi katere teče reka Aar v Švici, piše doslovno: »Nočem tajiti, da je vtis Aarenskih tesni velik. Mogočnost tu vlada in resnoba trde narave. A živo so mi prihajale na misel naše Vintgarske

večina prebivalstva pokori se mali peščici in trpi, da se jo očitno zasramuje. Drugače vsaj ne moremo imenovati ošabnega preziranja od strani pošte na opetovane naše prošnje glede poštnega pečata. Poprej, ko je bila pošta še v privatnih rokah, imeli smo pač dvojezični pečat, a sedaj, odkar je pošta c. kr., izginil je tudi slovenski »Tržič« s pečata. Kdo je temu kriv? — Ravnoista je s slavno c. kr. davkarijo: nad vhomom v urad se šopiri samonemški napis. In nam se vendar zdi, da je najmanj tri četrtine davkoplačevalcev, ki ne vedo, kaj je to »Steueramt«. Najbolj žalostno pa je, da se niti uradnika, dasiravno sta oba Slovenca in to tudi priznavata, ne pobrineta zato. Res, da so to samo formalnosti, a tudi formalnosti hočemo, da izginejo, da bo zrak čist in jasen med nami. — Slavno c. kr. vlado pa prav ponižno vprašamo: koliko časa misli še trpeti to preziranje slovenske večine? V katerem času misli odpomoči tem krivicam, ker smo sicer primorani, da si pomagamo sami na drug način?!...

Iz Preddvora se nam poroča, da je zadnje poročilo glede pogreba Š. iz Potoč župnika Jereba grozno razburilo. Kakor se vidi, ima naš župnik zelo dobre poročevalce. Naš list je izšel v soboto zvečer, a župnik je že pooblastil Rebolovega gospoda, da se je že v nedeljo zjutraj pri prvi maši znosil nad »Gorenjcem«. Seveda utajiti ni mogel, pač pa je opominjal ljudi, naj povsod rekó, da to ni bilo res. Na ta način hoče toraj ta kapelanček zapeljati svoje verne dušice k laži, kar je našim klerikalcem po ligvorjanski morali seveda tudi dovoljeno. Župnika Jereba pa danes zagotavljamo, da bomo bolj zasledovali njegove kozlarije in ne bomo več tako popustni kot v poročilu o škandalu, kojega bi bili objavili lahko pred letom, zgodivšim se v neki tukajšnji gostilni. Mož je bil menda takrat zelo navdahnjen in se je nad gostilničarjem hotel znositi glede »Naroda«, ki je ležal na mizi. Vendar se druge nesreče takrat ni zgodilo, kakor da je prekucnil krožnik večerje z »žganjci«. Tako je namreč razbijal ob mizo. Ali ni bilo res, gospodine!

Petindvajsetletnica bralnega in pevskega društva »Ratitovec« v Selcih nad Škofjo Loko.

(Izvirni dopis.)

Ob najlepšem vremenu in najobilnejši udeležbi od strani društev in drugega ljudstva vršila se je za selško

tesni, slikoviti, ljubeznivi naš Vintgar. Primerjajoč oboje tesni, sem dal Vintgarju prednost. Zaman sem iskal v Aarenskih tesneh divnih boj, ki jih ustvarja v Vintgarju zelena Radovina ob živahnem, razkošnem zigravanju z žuborečimi, bisernimi vali. Nad bistrim potokom pa štrle v strme višine pisane skale, stene in zeleni, bujni gozdovi. Da, zelenje in cvetje, razkošno planinsko cvetje je, kar daje Vintgarju prijazno lice, radost in življenje. Tega v Aarenskih tesneh ni, radosti ni v njih in ne življenja. Le gole, hladne, sive skale vidiš nad seboj, pred seboj pa široko belkasto reko. Oddahneš se, ko se ti zasmehne zopet po izstopu iz tesni zelena narava v sončnem svitu. No, za to pa imajo Aarenske tesni vendar na stotisoče letnih obiskovalcev, vsako uro pripelje nov vlak turiste v dolgih vrstah, naš Vintgar pa sameva s svojim nedosežnim krasom v tišini, ki jo le ob nedeljah prekine glasno veselje domačih izletnikov.»

Iz predstoječega opisa vidimo, kako znajo v Švici vabiti izletnike v svoje kraje. Upamo, da tudi naš Vintgar ne bo več — razen nedelj — tako osamljen kakor zdaj. Nova železnica, ki bo vozila tudi skozi Vintgar, bo pripeljala, če ne na stotisoče, saj tisoče letnih obiskovalcev in občudovalcev naše lepe gorenjske strani. Ž.

dolino pomembna slavnost bralnega in pevskega društva »Ratitovec« v Selcih. Na Mali Šmaren, 8. t. m. odela se je lepa selška vas v praznično lice. Pa ne samo vas Selca, tudi druge vasi so pokazale svojo zavednost. Na Praprotnem je stal lep slavolok in so vibrirale trobojnice. Ravno tako so visele tudi zastave na Bukovci, v Dolenji vasi. Pri vhodu v Selca je bil postavljen slavolok, ki je pozdravljal vse ljube goste. Že dopoldne so prihajali gostje iz raznih krajev, ki so si ogledovali z zastavami okrašeno selško vas. Po poldnevu pa so začela prihajati razna društva. Prišla so: »Gorenjski Sokol« iz Kranja na čelu starosta g. Ciril Pirc, pevsko društvo »Slavec« iz Ljubljane, na čelu z g. Kopitarjem, Narodna čitalnica iz Škofje Loke na čelu z g. Lavričem, Bralno društvo iz Dražgoš na čelu z g. Štupico in Dolenje vasi na čelu z g. Podreka, prostovoljno gasilno društvo iz Železnikov na čelu z g. Gab. Thalerjem, prostovoljno gasilno društvo iz Stare Loke na čelu z g. Fr. Dolencem. Prišlo je pa tudi iz probujene Žabnice nad 25 mož in fantov, kateri so bili navdušeno sprejeti.

Vsa ta društva in goste je pozdravil pri vhodu v vas pri slavoloku predsednik bralnega in pevskega društva »Ratitovec« g. Fran Tavčar. Imenom selških deklet pozdravila je z vznesenimi besedami gospodična Mici Smolej, katera je tudi pripela »Sokolu« na zastavo trobojni spominski trak, mejtem, ko je ravno tak trak pripela gospodična Mici Oblak zastavi »Slavec«. Vse zastave so dobile tudi zelene vence, katere so spletila domača dekleta, ki so pripela tudi vsem gostom lepe šopke na prsi. Po primerni zahvali vseh društev je bil odhod na vrt g. Fr. Šliberja, ki je tudi častni član bralnega in pevskega društva. Domače gasilno društvo je ves čas pod vodstvom g. Hajnriharja opravljalo parado pri vsprejemu. Ko so se gostje nekoliko okrepčali, vršil se je odhod k telovadbi »Sokola«. Takega spreveda ni še videla selška dolina, sploh malokje na deželi. Na čelu kranjska meščanska godba, za njo v paradi gasilna društva, Sokol, Slavec, bralna društva.

Bilo je to nekaj veličastnega. Priprosto ljudstvo je gledalo z velikim zanimanjem vso to prireditev. Na telovadnem prostoru so napravili ognjegasci četverooglat špalir in tu je nastopil »Gorenjski Sokol« s svojimi telovadci. Na telovadnem prostoru je bilo več stotin ljudstva in mej tem v veliki večini kmečko ljudstvo, ki še nikdar

ni videlo javne telovadbe. V veliko presenečenje vsem gledalcem se je vršila telovadba.

Z zanimanjem je sledilo kmečko ljudstvo telovadbi na drogu, na bradli in skakanju. Ravno tako je bilo zanimivo gledati proste vaje, katere so izvrševali vrli Sokoli. Glasno odobravanje se je čulo v vrstah gledalcev. S to telovadbo je »Gorenjski Sokol« storil bodrilni korak za zavednost priprostega ljudstva in dobre posledice mora pustiti ta telovadba. Po telovadbi so društva odkorakala v istem redu kakor prej k vrtni veselici na vrt g. Šliberja. Tu se je ljudstva kar trlo. Meščanska godba iz Kranja je igrala pridno programove točke. »Slavec« je pel lepo zbor »Črnogorac Črnogorki«, »Slava delu« in dodal še dva zbora. Domače društvo »Ratitovec« je nastopilo pri programu z dvema pesmama, drugih ni moglo izvršiti, ker so bili skoro vsi pevci in pevke pri delu za šaljivo pošto, srečkanje in so se potem dolične pesmi pele šele po programu. Takoj v začetku je predsednik g. Fran Tavčar še enkrat pozdravil vsa društva in vse goste ter se zahvalil vsem za tako obilno udeležbo. Njegov govor prinesemo v prihodnji številki. Govoril je o pomenu telovadbe starosta »Sokola« g. Ciril Pirc, kateri govor je vzbujal poslušalce k samostojnosti, k napredku in k skrbi za zdravo dušo v zdravem telesu. Glasno pritrdjevanje je sledilo govorniku. Mej veselico so se tudi prav pridno ometavali s korijandoli in serpentinami. O mraku se je vžigal bengaličen ogenj. Le žal, da je prehitro prišel čas odhoda. Društva so se ob 8. uri začela poslavljati. Vendar je ostal še poln vrt gostov, pri katerih se je razvila živahna zabava. Vmes so peli pevci bralnega društva iz Dražgoš in domače društvo »Ratitovec«. Živahna mladina pa se je zavrtela po taktu meščanske godbe v veselo rajanje. Ko pa se je ohladil zrak že proti pozni uri, odšli so gostje še v notranje gostilniške prostore, kjer se je do pozne ure veselo pelo in zabavalo. In danes, ko imamo že nekaj dni po lepi slavnosti, spominjamo se z radostjo na ta lepi dan, ki je predramil marsikatega zaspanca in omahljivca, da se pridruži našemu društvu in našemu delu. Ljudstvo je videlo, da mi ne delamo v pogubo njemu, pač pa v zavest, izobrazbo in omiko, po kateri pride naš narod do boljše bodočnosti. Pokazali pa smo tudi, da nas ni malo, temveč lepo število, ki hočemo nadaljevati dosedanje delo. Priprave za veselico niso bile malenkostne. Zato naj bode tistim, ki so delovali z delom in gmotno podporo, ta slavnost v veliko zadoščenje in zahvalo. Zunanjim gostom in društvom pa naj bode pristrčna hvala, ker so prišli k nam z namenom poveljati našo petindvajsetletnico in so pokazali s tem, da nas vse navdaja isti duh, isto mišljenje, ki hoče naš slovenski narod povzdigniti k napredku, omiki in svobodi. Vrlemu domačemu društvu »Ratitovec« pa naj bode dobra sreča mila, da napreduje, procvita in doživi še večjo letnico.

Narodne pripovedke iz kranjske okolice.

(Zapisal Marjan.)

Ne godrnjaj črez božja dela!

Pred davnim časom si je zasadil nek mož vinograd. Vendar ta mu ni doprinašal niti toliko koristi, da bi mogel z dobičkom kupiti soli. Vsled tega je bil mož nezadovoljen in je godrnjal črez Boga, češ, da ne zna vladati vremena.

Ko je šel nekega dne zopet v vinograd, je po stari navadi godrnjal: »Da bi imel vsaj eno poletje vreme v svoji oblasti«. Komaj je pregovoril te besede, je že stal poleg njega majhen možiček z rdečo kapico in mu velel: »Tvoja želja je uslišana!« Kmet se je zelo razveselil pri teh besedah in prevzel vladanje vremena. Najprej je pustil, da je sijalo sonce, potem je napravil dež, in tako sta se solnce in dež enakomerno vrstila.

Prišla je pa jesen in trte so se šibile pod težkimi grozdi. Mož je šel v vinograd in je od trte do trte hodeč pokušal jagode, toda — vse so bile trde kakor kamen.

Zopet se mu je prikazal taisti možiček z rdečo kapico in rekel: »Tvoja želja je bila uslišana, imel si v svoji oblasti vladanje vremena. Vendar ti si nespametno vladal. Pustil si, da sta se le sonce in dež vrstila, na veter si pa čisto pozabil. Zato naj ti bode to v nauk, da ne sme človek nikdar godrnjati črez božja dela.«

Po teh besedah je možiček izginil. Mož je šel ves potrt domov in je prepustil zopet Bogu vladanje vremena.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Imenovani so gg. učitelji: za Bukovco g. Anton Grmek, dosedaj pri sv. Lenartu; za Kokro gosp. Repovš, dosedaj v Škofji Loki; v Železnike g. Sonc, dosedaj v Preski; za Poljane g. Lovro Perko.

Franč Šuklje je bil minuli četrtek v okrajih ljubljanska okolica-Vrhnika-Litija-Višnjagora-Ribnica-Velike Lašče izvoljen državnim poslancem namesto odstopivšega g. Vencajza. Dobil je 2492 izmed 2633 glasov. Naša stranka ni postavila svojega kandidata.

V klerikalni stranki je začelo pokati. Od verodostojne strani se namreč poroča, da sta deželna poslanca gg. Andrej Mejač in dr. Janko Breje dala na razpolago svoje mandate. Slednji je v to prisiljen vsled preselitve v Celovec, g. Mejač pa se najbrž ne strinja več s klerikalno politiko.

Poročil se je minulo sredo v Kranju g. Ign. Ažman, posestnik in trgovec v Kropi, z gospico Miciko Svetina iz Kamne gorice.

Resnicoljubnost »Slovenskega Lista«. Da se spozna pisava tega lista v pravi luči, priobčimo naj izjavo, katero je morala prinesiti zadnja številka tega lista

na prvem mestu: «Izjava. Po prejetih pojasnilih obžalujem, da sem sprejel v tednik „Slovenskega Lista“ z dne 14. februarja 1903, št. 7, letnik VIII., v predalu „Domače novice“ pod naslovom „Iz Čirčič pri Kranju“, članek, žaleč Franceta Strupi iz Čirčič ter priznavam, da je nekdo drugi, ne pa France Strupi udaril nekega fanta z gnojnimi vilami po roki, ter da je v gostilni pri Bahaču v Kranju Franc Strupi ravnal v silobranu, da se je torej z dotičnim člankom delala Francetu Strupiju krivica, katero s tem popravljam. Ivan Štefe.» — Obenem ima ta številka še drugo izjavo, s katero se prosi odpustčanja gospo dr. Tayčarjevo za ostudne napade nanjo. Taki so torej poštenjaki okrog «Slovenskega Lista», katerim je treba vedno v takih slučajih potresti s takim poprom.

Kranjski visokošolci prirede danes zvečer plesni venček v prostorih tukajšnje «Narodne čitalnice». Začetek ob 9 uri. Vstopnina za osebo 1 K, za rodbino 3 K, obleka: promenadna. Godba: Kranjska meščanska. Prebitek je namenjen dijaškemu podpornemu društvu «Radogoj». Vabila so se razposlala v sredo in četrtek. Kdor pomotoma ni dobil vabila in se želi veselice udeležiti, se prosi, da se oglasi za vabilo pri cand. iur. I. Romoldu, neposredno pred veselico pa pri blagajni. Ker je to prva veselica kranjskih visokošolcev in ker je nje prebitek namenjen v blag namen — v podporo bednih slovenskih visokošolcev v tujini, se pričakuje od slavnega kranjskega občinstva, da se odzove vabilom v obilnem številu. Vabijo se vsi napredni visokošolci, da seudeleže tega plesnega venčka. Na veselo svidenje zvečer v «Narodni čitalnici»! — c.

Nedeljski koncert tukajšnje meščanske godbe je privabil toliko občinstva, da je bil obširni vrt P. Mayrjev do malega napolnjen. Godba je zadnji čas pokazala nekaj vidnega napredka. Občinstvu je zlasti ugajala Neapelska koračnica.

Produkcija učencev g. Fr. Wogrollyja, izprašanega godbenega učitelja. Preteklo soboto zvečer se je vršila v dvorani tukajšnje «Narodne čitalnice» produkcija Wogrollyjevih učencev. Pričakovali smo mnogo, ker smo vedeli, da je g. Wogrolly izvrsten učitelj, a priznati moramo, da nas je ta produkcija iznenadila, očarala... Vse točke programa so se izvedle popolnoma eksaktno od preproste sonatine do težke Seelingove skladbe, od preprostega trio do težkega Seitzovega violinskega koncerta. Posebno sta nam ugajala violinska koncerta: Seitzov koncert za gosli (gosli gđč. I. Omersa, klavir gđč. A. Omersa) in Singelee-ov «Il Trovatore» (gosli gimn. uč. S. Sajovic, klavir gospodična H. Sajovic) in pa klavirske skladbe: Seeling-ova «Loreley» (gđč. H. Sajovic) ter Reinhold-ov «Impromptu» (gimn. uč. Bogdan Šavnik). Naravnost očaral nas je pa melodijozni kor «Du hörst wie durch die Tannen», (gosli: gđč. I. Omersa in gđč. A. Majdič ter gimn. uč.: S. Sajovic, J. Štempihar, Bogdan Šavnik, I. Hofman; klavir: gđč. A. Omersa; harmonij: g. stud. phil. Gv. Sajovic), katerega so morali koncem programa še enkrat ponavljati. Dosedaj se je le govorilo, da je g. Wogrolly izvrsten učitelj, a s to produkcijo nam je on sam to faktično dokazal. Kakor se govori po Kranju, se bo najbrže gospod Wogrolly preselil v Ljubljano, kar bo za Kranj velika izguba, toda v beli Ljubljani mu želimo najlepših uspehov. Koncem še enkrat g. Wogrollyju častitamo na tako lepo uspeli produkciji! — o —

Državne podpore. Poljedelsko ministrstvo je dovolilo za tekoče leto kranjski kmetijski družbi 5100 kron podpore. Od te svote se bode porabilo 1600 kron za družbeno drevesnico, 1000 kron za povzdigo svinjereje, 1000 kron za povzdigo ribištva in 1500 kron za čebelarstvo in rejo ovac.

Iz Begunj se nam poroča: Kakor znano, je pri nas pasja zaprtija, a lepaki, ki so nabiti v tr-h jeziki, so nam nerazumni. So sicer pisani v slovenskem, nemškem in laškem jeziku, a slovenski so tako pisani, da je preprostem človeku nerazumno in v škodo. Čemu to? Spostujmo svoj materin jezik!

Veselica se priredi v svrhu poprave pešpota od Otoč do Dobrave, Kroke in Kamnegorice v gostilniških prostorih A. Pogačnika v Podnartu dne 13. septembra 1903.

Spored: Petje, godba, ples, srečkanje in prosta zabava. Dobitki za srečkanje se hvaležno sprejemajo. Začetek ob 3. uri pop. K obilni udeležbi vabi najljubše odbor.

Cvet in sad. Pri posestniku Janezu Skodlarju v Britofu pri Kranju štev. 45 je videti jablan, ki ima spodaj dva cveta, na vrhu pa zori sad, debel kakor lesniki. Pač čudna prikazen.

Blizu Kamnika je vlak povozil neko žensko, ki je šla po progi in se prepozno izognila. Stara je okrog 40 let, oblečena je bila v višnjevo obleko in je imela svilen robec na glavi. Prenesli so jo v mrtvašnico v Podgorju.

«Trutzburg» ali kakor ga nazivlje «Slovenski Narod» «Frotzburg», ker so v njem sami «froc», se imenuje nova podružnica nemškega delavskega društva «Germania». V nedeljo se je vršil ustanovni zbor, in je pristopilo k temu društvu celih 17 članov.

Drobne novice z Gorenjskega. Gasilno društvo v Kranju je dobilo dovoljenje za tombolo. — Na Mojstrovki se je ubil železniški uradnik iz Beljaka Kühnelt. — V Begunjah se predstavlja v nedeljo narodna igra «Divji lovec» na vrtu g. Ivana Avsenika.

Na Triglavu bi bil kmalu storil smrt črkostavec Anton Gregorec iz Ljubljane. Hotel je dne 6. t. m. iti s svojim fotografskim aparatom na Triglav, a ga je na potu parkrat prijel v noge krč. Čeravno je imel seboj vodnika in spremstvo, šel je rajše sam proti vrhu Cmira. Ker ga je prehitela noč, je prenočil na prostem v skalovju. Drugi dan na vse zgodaj je šel dalje in zašel v pečine, iz katerih ni bilo več izhoda. Seboj ni imel nobene okrepčila. K sreči so ga slišali sloveči lovci gg. ti-skarnar Bamberg i. dr., ki so takoj ustavili svoj lov in vodili rešilno akcijo. Njih lovci in gonjači so šli po Gregorcu. Z največjim trudom so ga spravili v dolino. Ta slučaj naj bi bil resen opomin, naj ne hodi nihče v gore, ki ni popolnoma zdrav in naj se nihče ne drzne spuščati v kak nepoznan kraj.

Križem sveta.

Križem sveta. Na Francoskem v Marzilji se je pojavila črna kuga, ki se je zanesla s pošiljateljico cunj za papirnico Grey. Obolelo je 17 delavcev, od teh jih je 7 že umrlo. — V Borszovi na Ogrskem je neka Katarina Klavka prerezala vrat materi svojega ženina, ker je mati branila poroko. — V posojilnici v Val. Mesniču so prišli na sled velikanski slepariji. V blagajni manjka nad 1 milijon kron. Vodstvo je bilo v rokah klerikalca dr. Mykiske, ki se je ustrelil. — Pomanjkanje vode v Istri je toliko, da morajo kmetje poklati živino, ker je ne morejo napajati. Trije parniki dovažajo vodo. — V Travniku v Bosni je bil te dni strašen požar, ki je vpepelil mnogo hiš in povzročil velikansko škodo.

V Trstu se vrši zanimiva obravnava zaradi volilne sleparije, ki se je vršila pri zadnji občinski volitvi. Glavni obtoženec je neki Edmund Cosani, ki je glasoval 40 krat.

Domača knjižnica.

Navod za oskrbovanje malih gozdnih posestev na Kranjskem in Primorskem. Spisal Avgust Guzelj, c. kr. gozdarski komisar v Novem mestu. Kmetovalce opozarjamo, da se dobiva ta knjiga brezplačno pri gozdarskem društvu v Ljubljani, Turjaški trg št. 3, I. nadstr., ali pa pri c. kr. okrajnih gozdnih nadzorstvih; v knjigarnah stane 1 krono. Naj bi naši kmetovalci pridno segli po tej koristni knjigi.

Gospodarske stvari.

Dobavni razpis. C. kr. glavna tobačna tovarna v Ljubljani naznanja trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da razpisuje zagotovitev potrebsčine za leto 1904 eventuelno 1905, kakor: desk, podbojev, sodčkov, dog za sode in preinoga. Ponudbe je do 1. oktobra t. l. 11. ure dopoldne pri navedeni tovarni vložiti. Prepis razglaša, obsegajoč množine, vrste in kakovosti predmetov, ki jih je dobaviti, je tudi v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani na ogled.

Dobavni razpis. C. kr. trg. ministrstvo naznanja trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da namerava c. in kr. vojno ministrstvo po javni konkurenci pri malih obrtnikih zagotoviti si za leto 1904 različne predmete iz usnja za vojaško opravilo. Dobaviti je vsakovrstne črevlje, jermenja, tornistre, taške i. t. d. Vsak obrtnik se more sam ali kot član kake obrtne zadruge udeležiti dobave, vendar pa mora v obeh slučajih posredovati pristojna zadruga. Ponudbe je kolekovati s kolekom za 1 K in najkasneje do 15. septembra 1903 do 12. ure opoldne vložiti pri oni trgovinski in obrtniški zbornici, kjer biva ponudnik, na Kranjskem torej v Ljubljani. Varščine in vzorcev ni treba predložiti. Natančnejši pogoji, ponudbeni vzorci in zaznamek predmetov ter cen se lahko vpo-gledajo v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Dobavni razpis. C. in kr. vojno ministrstvo je naznanilo trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da namerava po javni konkurenci zagotoviti različne oblačilne in opravne predmete. Med temi so: podloge in ovratniki iz kožuho-vine, vse pritikline za vojaške klobuke, čelade in čake, zaponke, gumbi in razni znaki iz kovine, usnjene in volnene rokavice, kuhalne in jedilne pri-prave, podkove, žebliji, ostroge, stremena, lopate, kolčki za šotore in privezovanje konj, vedra za vodo, vrvi, spodnje hlače iz volnene tkanine, toporišča za lopate in cepine, železni kavelni, zapone, kljuge in drugi izdelki iz železa i. t. d. Ponudbe je poslati neposredno vložnemu zapisku vojnega ministrstva in sicer najkasneje do 15. oktobra t. l. do 12. ure opoldne. Ponudbeni vzorci, dobavni razglas in natančni zaznamek predmetov, katere je do-baviti, so tudi v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani na ogled. Razglas se je s celo vsebino objavil v «Laib. Zeitung» in v «Slov. Narodu» dne 20. avg. t. l.

Slav. šolskim vodstvom

se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin.

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Zahvala.

Podpisani odbor se toplo zahvaljuje zavarovalnici «Dunav» za podelitev podpore v znesku 50 K, izplačanih po glavnem zastopniku g. R. Kokalju v Kranju povodom požara v Čirčičah.

Gasilno društvo Voglje.

Miha Globočnik, načelnik.

Tedenski sejem v Kranju dne 7. t. m.

Prignalo se je 204 glav goveje živine, 12 telet, 98 prašičev, 276 ovac, 6 koz, 128 buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 7.50, prosa K 8.—, ovska K 6.—, rži K 6.50, ajde K 9.—, ječmena K 5.50, fižol 9.—.

Suhe bukove deske (podnice)

7 metrov dolge in zadostujejo tudi za ravnoto širokost, po številu 24, se po zmerni ceni prodajo.

Več se izve pri Petru Aleševcu v Tupaličah.

177—2

Dve leseni baraki

178—2

pripravi za prenočišča delavcev ob zgradbi železnice, ali tudi za kako obrt, proda **Oton Homan** v Radovljici.

Dekleta

katera žele lepe, trpežne in po nizki ceni **mašne knji-žice!** Pri meni se dobe najlepše in najfinije za 1 gld. 50 kr., take, ki so prej veljale 3 gld. 50 kr.

Pavel Bizjak, Kranj 118.

186—1

glavni trg, zraven velikega vodnjaka.

Kolesa

stara od 20 do 60 gld., nova od 70 do 150 gld. se dobe pri meni. Tudi spreje-mam popravila.

Pavel Bizjak

165—3

Kranj št. 118.

Čvrstega hlapca

sprejemem takoj.

Iv. Pr. Lampret, tiskarnar, Kranj.

Vabilo.

Tvrdba Singer in drug, delniška družba za šivalne stroje, napravi

**od 9. do 23. septembra t. l. v
otroškem vrtcu v Tržiču**

**brezplačni učni tečaj za umetno
vezenje**

združen z

razstavo

modernega umetnega vezenja. — Vstop prost. — Na-tančnejše se zve z lepakov. — Za mnogobrojni obisk prosi

z velespoštovanjem

Singer in drug

delniška družba za šivalne stroje v Ljubljani,

181—1

sv. Petra cesta 4.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve

v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2%

od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da

bi se obrestovanje pretrgalo.

179—2

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 144—11

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopoljujejo na zahtevanje zastoj.

Večkrat premitano!

Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, lipežne in cene
priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Drelse

115-17

v Ljubljani.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peres
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne vloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, nastoljatev, poči-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 94—21

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastoj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

J. Čenčič, zaloga obuval

Škofja Loka št. 93

184—1

priporoča obuvata lastnega izdelka kakor najmočnejše in
tudi lahke črevlje. Vsakršna naročila se izvršujejo točno
in po nizki ceni.

H. Suttner, urar

v Kranju

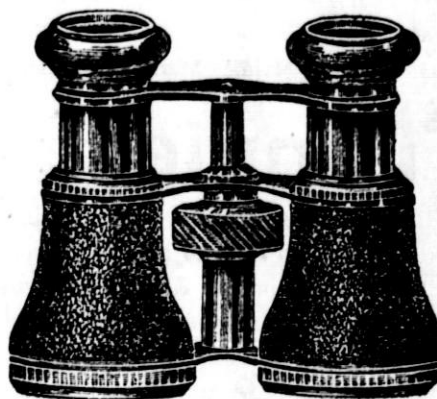
priporoča svojo
izborna zaloga

vseh vrst

daljno-
gledov

po najnižjih
cenah.

140—12

Andrej Boncon

149-52 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, ki se izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in
frankovano.

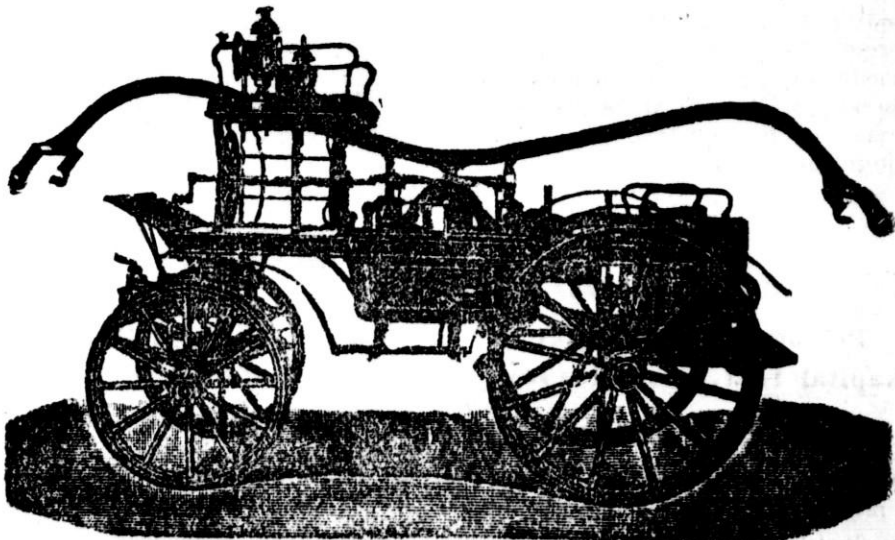
C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 15—24

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
smrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Gospica

z dobrimi spričevali želi vstopiti kot blagajničarka ali komptuaristinja v Kranju ali kje v bližini.

Natančneje ze izve v upravnistvu «Gorenjca».

182—1

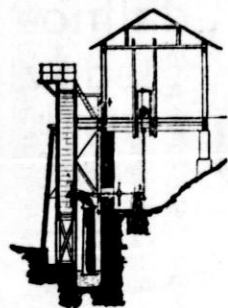
Stanovanje

s 3 sobami in vsemi pritliklinami se odda v hiši št. 143 s 1. oktobrom t. l. v najem.

183—1

Več se poizve v trgovini Peter Majdič «Merkur» v Kranju.

G. Tönnies

117-16

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vrtilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru.
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne
križe, štedilnike i. t. d.

125-15

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati

v Špitalski ulici št. 5

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelek**,
broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti,
modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot,
peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani
ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorcji na zahtevo
poštne prosto.

110 18

R. Miklauc.

Ljubljanska KREDITNA BANKA

Polnovplačani akcijski
kapital K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem,
prioritet, komunalnih obligacij,
srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Fromese izdaja k vsakemu
žrebanju.

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne
papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija).

11—34

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Loterijska srečka dne 5. septembra t. l.
Gradec: 70 78 5 7 62

185

Oklic.

S 11/3

17

V konkurzu „Zveznega kmetijskega društva
v Poljanah“ dovoli se na predlog odbora upni-
kov in upravnika konkurznega sklada s privo-
ljenjem konkurznega komisarja

prodaja na drobno

vsega v konkurzni sklad spadajočega mešanega
blaga, kakor čipk, specerijskega in drobnega blaga,
usnja in železa v cenilni vrednosti 17.147 K 74 h

na dan **13. septembra 1903**

takoj po zjutranji maši pa do 5. ure po-
poldne in potem vsako nedeljo in praznik
v navedenem času, dokler ne bo cela zaloga
razprodana, v Poljanah v prodajalničnih prostori-
h zadruga.

Blago se bo izklicalo v cenilni vrednosti, od-
dalo pa za vsako ceno tistemu, ki bo največ
ponudil, kupnino takoj plačal ter kupljeno blago
odstranil.

Popis blaga pregleda se lahko pri tem sodišču
ali pri upravniku konkurznega sklada c. kr. no-
tarju g. Nikotu Lenčku v Škofji Loki.

C. kr. okrajno sodišče Škofja Loka odd. I.,

5. septembra 1903.

Vsi kmetovalci

se lahko pre-
pričajo, da je
najboljše sred-
stvo **konje**,
krave, telice,
vole, prašiče,
ovce i. t. d.
obdržati
zdrave, močne,
ješče in debele
če se jim pri-
mešuje h krmi

živinski prašek

iz lekarne **Piccoli**, pri Angelju, Ljubljana

Dunajska cesta.

En zavoj 1/4 kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja
naročila po povzetju.

Sploštevani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svoji živini in po velikem povpraševanju od svojih znancev in družih po Vašem živinskem prahu; prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izbornu zdravilo, katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem

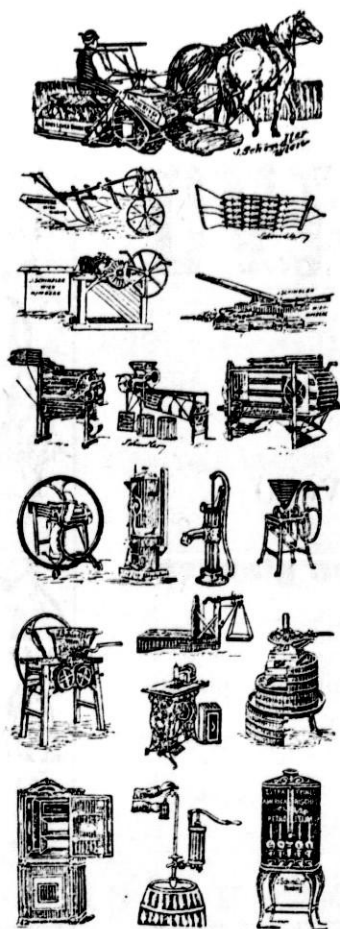
And. Kocjančič.

Podgora pri Gorici, 13./VI. 1902.

II. 162—50

Ivan Schindler, Dunaj III. 1.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe, kot:

mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice za trsje, poljska orodja, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-reznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah: ravnotako vse priprave za kletarstvo, sesalke za vino, medene pipe, gumijevе ploče, konopljene in gumijevе cevi, priprave za točenje piva, strinjne za led, priprave za izdelovanje sodavode in penečih se vin, stroje za sladoleđ, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, tehtnice na drog, namizne tehtnice, stebarske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodja za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke. Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piša naj se naravnost: Ivan Schindler, Dunaj III./1. Erdbergstr. 12

Lepo posestvo

v Spodnji Besnici št. 25 se radi selitve iz proste roke da v najem. Oddaljeno je eno uro od mesta Kranj in četrť ure od postaje sv. Jošt. Posestvo je na lepem kraju, obsega 44 mernikov posestva, 3 orale travnika ter pašnik in gozd. Vse je v prav dobrem stanju. Hiša z gospodarskim poslopjem je lepo zidana, stoji tik okrajne ceste in je prikladna za vsako podjetje. V njej se izvršuje že 6 let prodaja s špecerijskim blagom in točenje piva, špirlita in žganja. Tudi je pripravna za gostilno. V najem se da tudi posamezno.

Natančnejša pojasnila daje lastnik Ivan Poličar v Besnici.

Pasji nagobčniki

173 -3

se dobe

pri Otonu Homanu v Radovljici.

Kot učenec

se takoj sprejme krepak deček v trgovino s špecerijskim blagom na deželi.

174-3

Naslov pove upravnistvo «Gorenjca».

Priporočilo.

Slavnemu občinstvu uljudno priporočam svojo dobro urejeno **delavnico** v izdelovanje vsakovrstnih oblek po najnovejšem kroju, kakor tudi zalogo **blaga za moške obleke ter izdelanih oblek in havelokov.**

Zavežujem se vsakemu p. n. odjemalcu, oziroma naročniku dobro in natančno postreči. Z ozirom na to se nadejam, da mi bo slavno občinstvo v mestu in na deželi izkazalo svojo naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Lovrenc Rebolj
krojač v Kranju.

180-2

Dijakom znižane cene!

Postrežba točna!

62-26

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Zaloga svetilk!

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mi-zarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katranovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje stropov, vlite kotle, fine travne kose, kakor n. pr. z znamko Ciril in Metod, katere imam le jaz v zalogi, potem srpe in brgamaške osle,

Roman- in Portland-cement, traverze,
stare železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago.

Zaloga različnih barv!

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Florianana št. 194.**

Urađuje se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoludne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osebni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franco Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Vinko Majdič.

Peter Mayr.

Dr. Valentin Štampihar.

Ciril Pirc.

Ivan Rakovo.

Ihaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrto leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.